

Med arbetsplatsbloggen som vapen

[Posted on april 29, 2013](#) av [konflyktlinjer](#)

Två av de senaste årens mest inspirerande fall av uppmärksammas arbetsplatskamp i landet går att läsa om i antologin *Hopskrivet. Folkrörelse på arbetsplatsen. Del 2* (2012) som kom i vintras:

Med Euroimaintbloggen som organisatoriskt nav lyckades tågreparatörerna genom hot om vild strejk stoppa uppsägningen av 90 fast anställda (som företaget istället ville hyra in via bemanningsföretag) vilket resulterade i att VD Mats Öner och hans närmaste medarbetare fick sparken.

Genom slutna grupper på facebook koordinerar sjuksköterskestudenter det pågående sjuksköterskeuppropet "Inte under 24 000" (som nu verkar ha ökat till 25 000 kronor). Det råder lite olika bud på exakt hur lyckad kampen hittills har varit, men Landstingen har bevisligen tvingats att förhålla sig till, och i varierande grad göra eftergifter, till det kollektiva löneanspråket.

Båda kamperna är utmärkta exempel på hur man konkret kan gå tillväga för att förbättra sin arbetssituation. Som titeln på boken, *Hopskrivet*, antyder handlar bidragen om hur folk genom olika medier skrivit sig samman på sina arbetsplatser. Den första delen i serien, *Hopsnackat*, baseras på bidrag om hur folk har snackat ihop sig och gjort något åt förhållandena på jobbet. Den tredje delen ska behandla hur man går tillväga för att strejka. Och den fjärde delen kommer förmodligen att handla om erfarenhetsutbyten av kollektiv styrka på arbetsplatser inom vård- och omsorgssektorn.

Men nu handlar det alltså om två exempel på hur nätet kan användas för självorganisering i kampen på arbetsplatsen, skrivna av de inblandade själva.

Arbetsplatsbloggen

Eftersom en kamrat till mig var en av de drivande bakom den anonyma Euromaintbloggen följde jag dess utveckling från starten i februari 2010. Bloggen hade ett mycket ambitiöst upplägg (att jag skriver i perfekt beror på att den för tillfället är inaktiv). Syftet var såväl att formulera problem, överföra kunskap, påverka attityder och intentioner, utlösa kollektivt agerande, upprätthålla ett kollegialt beteende, samt att minimera dåligt beteende – som exempelvis fjäsk för chefen. Gruppen bakom den tryckte upp klistermärken med bloggen som sattes upp över hela arbetsplatsen. Diskussionen på bloggen förankrades hela tiden i arbetsgruppernas prat på verkstadsgolvet. Bloggen blev väldigt populär bland kollegorna med många besökare och positiva kommentarer. Utan denna uppskattning och enighet skulle inte hotet om en så kallad vild strejk ha kunnat genomföras. Arbetsköparen var ju tvungen att vara övertygad om att den faktiskt skulle ske.

Arbetsköparens hot om uppsägning av fast anställda besvarades med de publicerade detaljerade beskrivningar av hur de skulle agera när uppsägningsbeskeden kom. Den fast anställda personalen skulle lägga ner allt arbete samt låsa in eller gömma alla verktyg, arbetsmaskiner och komponenter. På så sätt skulle de bemanningsanställda kunna undgå att begå strejkbryteri genom att hänvisa sin arbetspassivitet till brist på redskap och material.

Arbetarnas motdrag fungerade. Inlägget fick ett massivt genomslag och uppbackning på verkstadsgolvet. Tre dagar senare drogs alla uppsägningar tillbaka. Den tidigare nämnda VD:n, Mats Öner och hans närmaste medlöpare, fick avgå. Med det visade verkstadsarbetarna i Malmö att till och med det drastiska hotet om en vild strejk går att driva igenom med en blogg som huvudsakligt medel.

Lärdomen, och den för mig nya kunskapen, är att det går att använda en arbetsplatsblogg, inte bara

som ett kompletterande kommunikationsmedel, utan som ett vapen i sig – ja till och med *det* främsta vapnet i konflikten med arbetsköparen. De drivande lyckades dessutom ena de 90 som var fast anställda och de över 150 som var inhyrda via bemanningsföretag, mot ledningen.

”Varje redskap är ett vapen om man håller det på rätt sätt” för att citera låtskrivaren och sångerskan Ani Difranco.

Facebookgruppen

I fråga om sjuksköterskeuppropet initierades det i maj 2011 av studenter i Umeå som en öppen grupp på facebook. Den aktuella texten i *Hopskrivet* handlar emellertid om hur sjuksköterskestudenterna i Stockholm för tillfället driver kampen lokalt genom en sluten facebookgrupp. Det centrala momentet är att så många som möjligt ska dela med sig av resultaten från sina arbetsintervjuer. Exceldokumentet där de sammanställer lönestatistiken är primärt:

Vi sammanställer statistik från intervjuerna. Statistiken har vi lagt upp i ett exceldokument som alla i gruppen kan se. Vi registrerar alla intervjuer som folk rapporterar om. Vad de erbjudits, vad slutbudet blev, att de sagt nej. man behöver inte skrolla ner för att se vad folk skrivit på sidan långt tidigare, det finns samlat i ett dokument. Om man ska på en intervju någonstans så kan man gå in och kolla. Vi ser ju också de övergripande utvecklingen där, när erbjudandena stiger och när de stramas åt. Så vi har koll. Vi ser tex. att killar blir erbjudna högre löner, en tusenlapp mer. De har en egen marknad, men de ligger ju ändå för lågt de med.

Lärdomen från sjuksköterskestudenterna är att de har visat att en av landets stora och centrala yrkesgrupper kan organisera sig nationellt redan på studentnivå genom ett socialt medium. Med det tar också hundratals (tusentals?) sjuksköterskor med sig en oerhört värdefull erfarenhet av kollektivt agerande i arbetslivet.

En annan lönemässigt eftersatt, men ytterst central yrkesgrupp, som jag hoppas inspireras av ”Inte under 24 000”, är lärarna – eller kanske rättare sagt lärarstudenterna. För tyvärr verkar den äldre lärargenerationen vara så van att bli misstrodd, övervakad och hunsad av politikerna, att de inte har självförtroende nog till att tro på sin egen kollektiva styrka. Hur det än är med olika lärargenerationers förmåga till självorganisering hävdar jag att yrkesgruppen har ett enormt potential. Se inlägget *Lärarnas subversiva potential*
<https://flyktlinjer.wordpress.com/2012/06/03/lararnas-subversiva-potential/>.

För som redaktören för *Hopskrivet*, Frances Tuuloskorpi, skriver: ”Vi kan inte få något annat än det vi själva är beredda att kämpa för”.